

STUDIEPLAN

Utdanning for politiets påtalejurister

TRINN 2

15 studiepoeng

Godkjent i Utdanningsutvalget 14. desember 2023

1. Innledning og formål

Påtalemyndigheten skal gjennom sitt ansvar for straffesaksbehandlingen ivareta borgernes rettssikkerhet og bidra til å skape et trygt samfunn, ved aktivt og effektivt bekjempe og forebygge kriminalitet sammen med politiet.¹

For å oppfylle samfunnsoppdraget og ivareta påtalemyndighetens ledelse og ansvar for behandlingen med alvorlige, prioriterte og komplekse straffesaker skal påtalejuristene i politiet bidra til å nå de generelle målene om høy kvalitet, høy oppklaringsprosent, kort saksbehandlingstid og adekvat reaksjon. Et velfungerende, integrert påtaleledd som samhandler med politifaglige etterforskningsledere³ og andre profesjonelle aktører, er avgjørende for måloppnåelsen i straffesaksbehandlingen.

Påtalejuristene må derfor ha god forståelse for funksjonen som påtalefaglig etterforskningsleder og kunnskap om etterforskning som prosess og iringeføringen av alvorlige, prioriterte og komplekse saker. Grundig kunnskap og ferdigheter innen saksstyring og påtalefaglig etterforskningsledelse er en forutsetning for å sikre objektiv og effektiv straffesaksbehandling med høy kvalitet.

Utdanningen er andre trinn i Politihøgskolens utdanningstilbud for påtalejurister i politiet og har arbeidsintegreert læring som bærende prinsipp.

Formålet med utdanningen er å heve kompetansen innen etterforskningsledelse og dermed bidra til høy kvalitet og effektivitet i ledelse av straffesaker, samt utvikling av rollen som påtalefaglig etterforskningsleder.

¹ Jf. NOU 2017:5 Påtaleanalysen.

2. Målgruppe og opptakskrav

2.1. Målgruppe

Målgruppen for utdanningen er påtalejurister i politiet.

Søkere må være innstilt av arbeidsgiver.

2.2. Opptakskrav

Søkere må dokumentere følgende krav:

Utdanning:

- mastergrad i rettsvitenskap eller cand.jur.
- bestått Politihøgskolens «Utdanning for politiets påtalejurister, Trinn 1»

Ansettelse, praksis og andre krav:

- ansettelse i politiet
- på tidspunktet for studiestart ha minst to års arbeidserfaring som påtalejurist etter bestått «Utdanning for politiets påtalejurister, Trinn 1»

3. Læringsutbytte

Studiet er organisert i tre temaer som samlet skal gi kompetanse innen etterforskning, påtalefaglig etterforskningsledelse og aktorrollen.

3.1. Generell kompetanse

Studentene kan etter gjennomført utdanning:

- fylle rollen som påtalefaglig etterforskningsleder i prioriterte, alvorlige, og komplekse straffesaker
- forvalte rettslige og etiske krav og føringer i ledelsen av etterforskningen
- forstå betydning av forskningsbasert og erfaringsbasert kunnskap, og anvende dette i den påtalefaglige etterforskningsledelse

Tema 1: Etterforskning

3.2. Kunnskaper

Studentene har etter gjennomført utdanning kunnskap om:

- betydningen av det tosporede system, særlig grensen mellom politi- og påtaleoppgaver, herunder
 - skillet mellom etterretning og etterforskning
 - påtalemyndighetens rolle og ansvar i etterretningsprosessen
 - påtalemyndighetens rolle og ansvar i det forebyggende sporet
- utvalgte etterforskningsmetoder og skjulte tvangsmidler, herunder de rettslige rammene for bruken
- bevisvurdering
- vitne- og beslutningspsykologi
- rettspsykiatri, herunder utilregnelighet og særreaksjoner
- rettslige rammer for bevissikring, herunder EMK/EMD
- internasjonalt politi- og påtalesamarbeid

3.3. Ferdigheter

Studentene skal etter gjennomført utdanning kunne:

- reflektere over styrker og svakheter ved utvalgte etterforskningsmetoder og bevis
- vurdere egne beslutninger i lys av beslutningspsykologi, og beslutte kompensierende tiltak
- vurdere og ta stilling til når det er grunnlag for å beslutte iverksettelse av etterforskning
- vurdere behov for rettspsykiatrisk bistand og relevante etterforskningskritt for å avklare strafferettslig skyldevne
- vurdere behovet for og ta stilling til spørsmål om internasjonalt rettslig samarbeid

Tema 2: Påtalesfaglig etterforskningsledelse

3.4. Kunnskaper

Studentene skal etter gjennomført utdanning ha kunnskap om:

- organisasjoners struktur og kultur
- hva ledelse er, herunder
 - prosjektplanlegging, prosjektledelse og prosjektarbeid
 - teamledelse og teamarbeid
- ulike lederstiler, lederrollen, og perspektiver på ledelse (herunder selvledelse)
- påtalesfaglig og politifaglig etterforskningsleders rolle, ansvar og samhandling
- krav til kvalitet og objektivitet i etterforskningen
- tilskjæring av sak og prosessøkonomiske vurderinger ved utforming av påtalevedtak
- rammene for prioriteringer under etterforskningen
- hvordan og hvorfor bruke kollegaveiledning for å fremme kvalitet i straffesaksbehandlingen
- medias rolle i straffesaker og betydning for politiets legitimitet

3.5. Ferdigheter

Studentene skal etter gjennomført utdanning kunne:

- reflektere over egen lederstil og være bevisst bruken av ulike lederstiler
- anvende prosjektplanlegging, prosjektledelse og teamledelse i etterforskningen
- vurdere og foreta prioriteringer innenfor gjeldende regler og retningslinjer
- lede etterforskningen sammen med politifaglig etterforskningsleder
- planlegge og gjennomføre straffesaksbehandling i henhold til krav til kvalitet og objektivitet i etterforskningen
- bruke kollegaveiledning for å fremme kvalitet i straffesaksbehandlingen.
- evaluere straffesaksbehandling i verserende og avsluttede saker, med vekt på systematisk erfaringslæring

Tema 3: Aktorrollen

3.6. Kunnskaper

Studentene skal etter gjennomført utdanning ha kunnskap om:

- rettslige rammer for saksforberedelse, utforming av bevisoppgave, saksframstilling, bevisførsel og bevisavskjæring
- presentasjonsteknikk i retten
- regler om anke og ankeforhandling

3.7. Ferdigheter

Studentene skal etter gjennomført utdanning kunne:

- planlegge og gjennomføre omfattende aktorater, herunder bevisoppgave, saksforberedelse og saksframstilling
- vurdere spørsmålet om anke og gjennomføre ankeforhandling

4. Organisering av undervisnings- og læringsaktiviteter

Utdanningen er organisert som et deltidsstudium og skal som hovedregel gjennomføres i løpet av 10 måneder. Omfanget på utdanningen er anslått til ca. 420 timer.

Utdanningen er organisert i samlinger, og undervisnings- og læringsaktiviteter i og utenom samlingene. Samlingene utgjør inntil 140 timer som kan fordeles over kortere og lengre tid, og kan være helt eller delvis nettbasert.

Det er krav om minimum 80 prosent deltakelse på samlingene.

Undervisnings- og læringsaktivitetene skal bidra til å gi studentene et godt læringsutbytte, og det legges vekt på fleksible og varierte arbeidsformer med stor grad av studentaktivitet. Undervisnings- og læringsaktivitetene vil omfatte litteraturstudier, forelesninger, presentasjoner, individuelt arbeid, gruppearbeid, praktiske øvelser samt andre aktiviteter som er relevante for utdanningen.

Utdanningen har arbeidsintegrert læring som bærende prinsipp, og studiet vil veksle mellom nettbaserte elementer, porteføljeintegreerte læringsaktiviteter, samlinger, casebasert undervisning og veiledning. Det vil være krav til for- og etterarbeid til samlingene.

Det blir gitt veiledning knyttet til arbeidskravene.

En nettbasert læringsplattform benyttes i administrering og pedagogisk gjennomføring av studiet.

Arbeidskrav

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studentene får avlegge eksamen:

1. Refleksjonsnotat om påtalefaglig etterforskningsledelse (1500 ord +/- 10%).
2. Gi kollegaveiledning på refleksjonsnotat til medstudent. Dokumenteres med video.
3. Fagoppgave individuelt (3500 ord +/- 10%), eventuelt i par etter godkjenning fra fagansvarlig (5500 ord +/- 10%)
4. Gi kollegaveiledning på ett utkast til fagoppgave. Dokumenteres med video.

5. Vurdering

Studentene blir vurdert underveis gjennom arbeidskrav og får tilbakemeldinger på disse etter nærmere oppgitte kriterier forankret i beskrivelsene av læringsutbytte.

Utdanningen avsluttes med en muntlig eksamen med utgangspunkt i case, som gjennomføres digitalt.

Det benyttes karakterene bestått/ikke bestått.